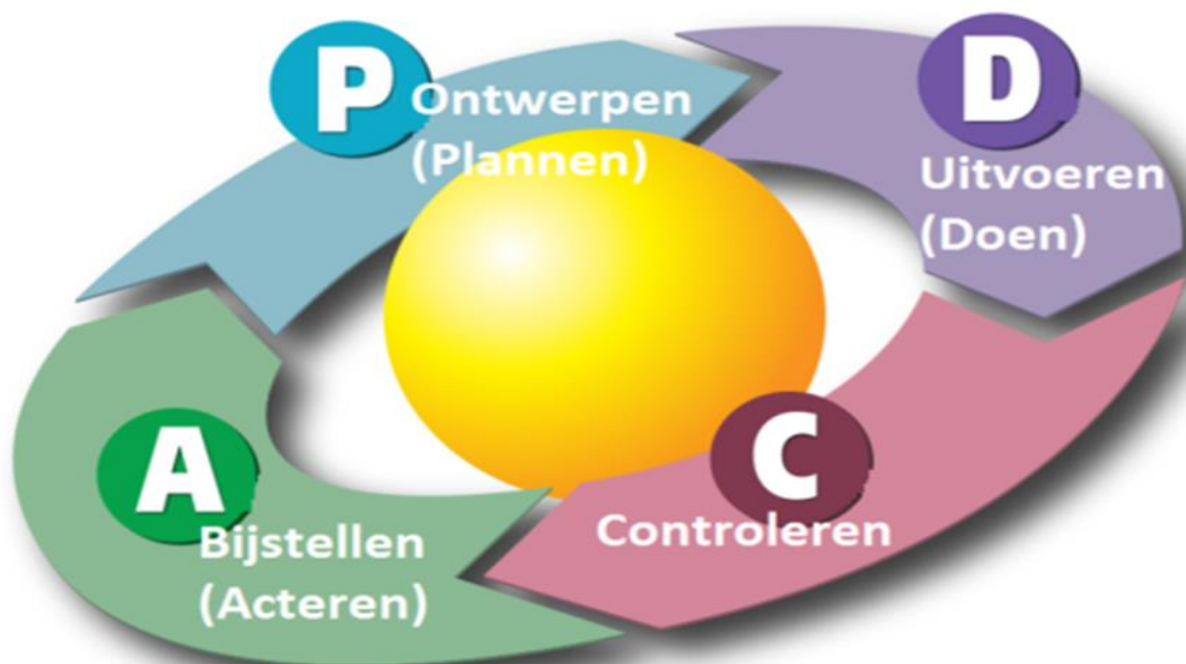

ALGEMEEN INTERN CONTROLEPLAN 2014

Document: Algemeen Intern Controleplan 2014
Versie: 1.0
Status: Definitief
Datum: 18 augustus 2014
Organisatie: Gemeente Oegstgeest
Afdeling: Team Bedrijfsondersteuning
Auteur: Senior Adviseur AO/IC Mirella Gobati

Document historie

Versie	Datum	Wijziging(en)	Op verzoek van	Uitgevoerd door
0.1	15 juli 2014	Eerste concept	Directie	Mirella Gobati
1.0	18 augustus 2014	Vastgesteld	College van B&W	Mirella Gobati

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	5
1.1	Doel.....	5
2.	Interne Controleproces 2014	6
2.1	Aanleiding	6
2.2	Vorbereiding.....	6
2.3	Uitvoering	7
2.4	Rapportering.....	7
3.	Interne controles 2014	9
3.1	Interne controles 2014 per team	10
3.1.1	Alle teams	10
3.1.2	Team Maatschappij	11
3.1.3	Team Ruimte	14

1. Inleiding

Voor u ligt het Algemeen Intern Controleplan 2014 van de gemeente Oegstgeest. Dit plan biedt inzicht in de verbijzonderde interne rechtmatigheids- en getrouwheidscontroles (verder: interne controles) die worden uitgevoerd in het kader van de financiële verantwoording 2014.

Op hoofdlijnen wordt u geïnformeerd over het interne controleproces 2014 (voorbereiding, uitvoering en rapportering) en over de interne controles op procesniveau. Het Algemeen Intern Controleplan 2014 wordt vastgesteld door het College van B&W en gaat ter informatie naar de Raad. De inhoud van het plan is intern, als ook extern met de accountant en Team Administratieve Organisatie en Interne Controle (AO/IC) van Servicepunt71 (Sp71), afgestemd.

1.1 Doel

Het doel van het Algemeen Intern Controleplan 2014 is dat de gemeente Oegstgeest beter in control raakt op het gebied van financiële rechtmatigheid en getrouwheid. Zoals min of meer al aangegeven in de inleiding biedt het plan hiervoor een helder overzicht van de interne controles die worden uitgevoerd in het kader van de financiële verantwoording 2014. Met een dergelijk plan, en uiteraard de uitvoering hiervan, is de gemeente beter in staat om eventuele financiële afwijkingen (tijdig) te signaleren en processen en beleid waar nodig bij te sturen.

2. Interne Controleproces 2014

2.1 Aanleiding

Elk jaar legt het College van B&W verantwoording af aan de Raad over het gevoerde financiële (en niet-financiële) beleid en beheer. Dit gebeurt m.b.v. de voortgangsrapportages en jaarrekening zoals is vastgelegd in de financiële verordening. In opdracht van de Raad controleert de accountant van de gemeente Oegstgeest de jaarrekening.

Naar aanleiding van zijn controle geeft de accountant een oordeel over de financiële rechtmatigheid en getrouwheid van de jaarrekening. De accountant baseert zijn oordeel niet alleen op zelfstandige controles, maar ook op de interne controles die tot doel hebben het financieel rechtmatig en getrouw verloop van processen vast te stellen.

De jaarrekening is rechtmatig als de verantwoorde baten, lasten en balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen. Dit betekent dat de baten, lasten en balansmutaties in overeenstemming zijn met de begroting en geldende wettelijke regelingen, waaronder gemeentelijke verordeningen.

De jaarrekening geeft een getrouw beeld als de grootte en de samenstelling van zowel de baten en de lasten als van de activa en passiva in overeenstemming zijn met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (Bbv).

2.2 Voorbereiding

Het Controleprotocol vormt de basis voor de accountantscontrole op de jaarrekening. De Raad stelt dit protocol vast¹. Het huidige Controleprotocol stamt uit 2011. Mede vanwege de recentelijke organisatieverandering dient het protocol geactualiseerd te worden. In september 2014 wordt daarom het nieuwe Controleprotocol ter besluitvorming aan de Raad voorgelegd.

De bovenstaande planning sluit aan op de planning van de interim-controle 2014 die de accountant in oktober uitvoert. In de voorgaande jaren voerde de accountant zijn interim-controle in september uit. Dit sluit in 2014 echter helemaal niet aan op de planning van de interim-controle door de accountant van Sp71. De informatie uit deze controle heeft de accountant van Oegstgeest wel nodig om zijn controle uit te kunnen voeren. Overigens laten de gemeenten Leiden en Leiderdorp hun interim-controle al jaren in oktober (en/of november) uitvoeren.

Onderdeel van het Controleprotocol is het normenkader. Het normenkader geeft een overzicht van alle ex- en interne regelgeving die voor de rechtmatigheidscontrole van belang is. Het normenkader wordt jaarlijks geactualiseerd, vooral vanwege nieuwe en/of gewijzigde regelgeving. Om het normenkader te kunnen gebruiken, moet het verder worden uitgewerkt. Dit gebeurt direct in de werkprogramma's van de interne controles.

De Senior Adviseur Administratieve Organisatie en Interne Controle (AO/IC) stelt het Controleprotocol 2014 op en stemt de inhoud hiervan zowel intern af, o.a. met de concerncontroller, als extern met de accountant.

---

¹ Vloeit voort uit de Controleverordening.

Het College van B&W stelt jaarlijks het Algemeen Intern Controleplan vast. Dit plan geeft o.a. aan voor welke processen interne controles worden uitgevoerd, wie ze uitvoeren en wanneer. Indien van toepassing worden in het plan specifieke aandachtspunten aangegeven. Aandachtspunten vloeien vooral voort uit eerder uitgevoerde interne en/of externe controles door de accountant en/of uit gewijzigde ex- en/of interne regelgeving.

Ten laatste wordt opgemerkt dat in het Algemeen Intern Controleplan 2014 rekening wordt gehouden met de Kadernota Rechtmatigheid van de Commissie Bbv. De kadernota heeft het karakter van een zwaarwegend advies aan gemeenten en accountants over de toepassing van het Besluit accountantscontrole decentrale overheden in de praktijk en de borging van de rechtmatigheid binnen gemeenten. De laatste versie van deze kadernota dateert van 2013.

2.3 Uitvoering

De interne controles worden bijna allemaal uitgevoerd door Team AO/IC van Sp71 in opdracht van de gemeente Oegstgeest. De uitvoering geschiedt op basis van dit Algemeen Intern Controleplan en de intern controleplannen en werkprogramma's die per te controleren proces worden opgesteld.

In het intern controleplan wordt o.a. ingegaan op de AO/IC, het normen- en toetsingskader, de risico's en de controlebenadering van het te controleren proces. Startgesprekken met de proceseigenaren (teammanagers) en inhoudelijk deskundigen (medewerkers team) gaan vooraf aan het opstellen van het intern controleplan. In het werkprogramma worden de bevindingen van de controles vastgelegd. De interne controleplannen en werkprogramma's worden vooraf aan de uitvoering van de interne controles afgestemd met de Senior Adviseur AO/IC.

De controles worden uitgevoerd in twee fasen. Spreiding van controles over meerdere fasen betekent dat over kortere periodes verantwoording dient te worden afgelegd. Dit heeft als absoluut voordeel dat eventuele geconstateerde financiële afwijkingen van de norm tijdig, d.w.z. vóór de vaststelling van de jaarrekening, kunnen worden hersteld.

De eerste fase van de interne controles 2014 betreft de maanden januari tot en met juni, de tweede fase betreft de maanden juli tot en met december. De uitkomsten van de eerste fase dienen als input voor de interim-controle 2014 van de accountant.

2.4 Rapportering

Na afronding van de interne controles ontvangt de Senior Adviseur AO/IC het controledossier incl. controlememoranda van Sp71. In de controlememoranda staan de belangrijkste bevindingen van de interne controles samengevat. De Senior Adviseur AO/IC zorgt ervoor dat na elke fase van de interne controles 2013 een eindverslag wordt opgesteld dat kan worden aangeboden aan het College van B&W en de Raad. De inhoud van het eindverslag stemt de adviseur AO/IC zowel intern, o.a. met de concerncontroller, als extern met de accountant af.

Het College van B&W stelt de eindverslagen vast. Het eerste eindverslag gaat ter informatie naar de Raad. Het wordt behandeld door de Commissie Audit die ook de Managementletter en het Verslag van bevindingen van de accountant behandelt. In het eindverslag van de tweede fase staan de eventuele afwijkingen waarvoor een akkoord van Raad nodig is. Alle afwijkingen dienen te zijn geaccordeerd voordat de jaarrekening wordt vastgesteld door de Raad.

Zodoende werken de afwijkingen niet door in het rechtmatigheids- en getrouwheidsoordeel van de accountant t.a.v. de jaarrekening 2014.

Het eindverslag van de eerste fase van de interne controles 2014 moet nog worden ingepland voor een Politieke Ronde. Waarschijnlijk wordt dit eind 2014, anders begin 2015. Het eindverslag van de tweede fase wordt gepland voor de Politieke Ronde van mei 2015 en (indien nodig) voor de Raadsvergadering van mei 2015.

Naast de eindverslagen wordt de Raad ook via de bedrijfsvoeringparagraaf in de voortgangsrapportages geïnformeerd over de uitkomsten van de interne controles. Voor het verantwoordingsjaar 2014 gebeurt dit in de tweede voortgangsrapportage.

3. Interne controles 2014

Voor het financiële verantwoordingsjaar 2014 worden voor de volgende processen interne controles uitgevoerd:

- Aanbestedingen;
- Specifieke uitkeringen;
- Uitkeringen Team Maatschappij;
- Welzijnssubsidies;
- Voorzieningen Wet maatschappelijke ondersteuning;
- Leges omgevingsvergunningen.

In tegenstelling tot voorgaande jaren worden *geen* interne controles uitgevoerd op de volgende processen:

- Investerings;
- Leges Publiekszaken;
- Verhuur;
- Grondexploitaties.

De afname in het aantal interne controles voor het financiële verantwoordingsjaar 2014 heeft te maken met de beperktere beschikbare hoeveelheid middelen om de interne controles uit te voeren. In overleg met de concerncontroller en accountant is bepaald voor welke processen minimaal interne controles uitgevoerd dienen te worden, zodat de accountant zijn controle op de jaarrekening 2014 efficiënt en effectief kan uitvoeren. Dit is ook afgestemd met Team AO/IC van Sp71.

Zoals elk jaar voert de accountant zelf een uitgebreide controle uit op de grondexploitaties. Veelal geeft de Raad ook een expliciete opdracht hiertoe aan de accountant. In dit kader is de meerwaarde van een interne controle gering. Daarnaast loopt er momenteel een traject om de control op de grondexploitaties te verbeteren. Dit vloeit voort uit het Verbeterplan Financiële Sturing 2014.

De geringe meerwaarde van de interne controle geldt ook voor de investeringen, omdat de accountant hiervoor zelf gegevensgerichte controles uitvoert. Voor het proces van de leges publiekszaken geldt dat de financiële materialiteit klein is en het risico op financiële rechtmatigheidsfouten laag. Jaarlijkse interne controle op dit proces is daarom niet nodig. De controle op dit proces kan rouleren per bv. 2 of 3 jaar.

Wat betreft het verhuurproces is het van belang dat de aanbevelingen uit de voorgaande accountantscontroles en interne controles worden opgevolgd vooraleer nieuwe interne controles worden uitgevoerd.

In het volgende hoofdstuk wordt per proces globaal ingegaan op de interne controle. Zoals ook hiervoor aangegeven wordt per proces nog een intern controleplan en werkprogramma opgesteld voor de uitvoering van de interne controle.

Voor de bedrijfsvoeringsprocessen die zijn overgedragen aan Sp71 geldt dat zij zelf interne controles uitvoeren voor deze processen. Interne controles worden uitgevoerd voor:

- Financieel Beheer I (beheer van stamgegevens: dimensiestructuur, bevoegdheden, relaties en debiteuren);
- Financieel beheer II (verwerking mutaties: begrotingswijzigingen, memorialen en kredietmutaties);
- Inkoop en aanbesteding;
- Betalingsverkeer;
- Personele kosten;
- Treasury/gemeentegaranties.

Met betrekking tot de hierboven genoemde processen geeft de accountant van Sp71 voor 2014 een assurance-rapport af. In het assurance-rapport wordt inzicht gegeven in de opzet, het bestaan en de werking van de interne beheersing van de processen. Ook een aantal applicaties wordt hierbij betrokken: Decade, TIM, Beaufort, Cognos8 en Flower. Daarnaast worden er zogenaamde General IT-controls uitgevoerd.

Als specifiek aandachtspunt voor de accountantscontrole 2014 heeft het Algemeen Bestuur van Sp71 het beoordelen van de opzet van de nieuwe verrekensystematiek benoemd. Voor meer informatie over de interne controles en de accountantscontrole 2014 die door en bij Sp71 worden uitgevoerd, wordt verwezen naar het Algemeen Controleplan 2014 en de verschillende interne controleplannen van Sp71.

Voor de belastingprocessen die zijn overgedragen aan de BelastingSamenwerking Gouwe-Rijnland (BSGR) ontvangt de gemeente Oegstgeest begin 2015 een assurance-rapport van de BSGR voor het financiële verantwoordingsjaar 2014. Dit rapport gaat in op de juistheid van de gegevens die de BSGR heeft verstrekt aan de gemeente.

3.1 Interne controles 2014 per team

3.1.1 Alle teams

3.1.1.1 Aanbestedingen

De gemeente Oegstgeest koopt werken, leveringen of diensten in. Voorbeelden zijn de vervanging van een brug, levering van een grasmaaier en inhuur van een schoonmaakbedrijf. De gemeente besteedt deze inkopen aan. Aanbesteden is de procedure waarbij de gemeente een opdracht in de markt uitzet en ondernemers en bedrijven de mogelijkheid biedt om zich in te schrijven op de opdracht d.m.v. een offerte. De gemeente selecteert vervolgens een ondernemer of bedrijf waaraan zij de opdracht gunt. Tegenwoordig worden de meeste aanbestedingen door Sp71 uitgevoerd in opdracht van de gemeente Oegstgeest.

Voor het proces van inkopen en aanbesteden worden o.a. de volgende risico's onderkend:

- het risico dat de gunning van opdrachten niet onafhankelijk plaatsvindt of dat er een schijn van belangenverstrengeling ontstaat;
- het risico dat facturen worden betaald waarvoor geen overeenstemming is tussen de factuur en de voor de gemeente geleverde prestaties;

- het risico dat opdrachten voor meer- en minderwerk niet op juiste gronden en/of ten onrechte worden verstrekt en betaald;
- het risico dat niet wordt voldaan aan de geldende wet- en regelgeving in het kader van de rechtmatigheid.

De interne controle en accountantscontrole op de rechtmatigheid van aanbestedingen vindt plaats bij Sp71. De gemeente Oegstgeest laat wel nog een spend analyse uitvoeren m.b.t. Europese aanbestedingen. Dit houdt in dat vanuit de financiële administratie wordt gekeken naar inkoopopdrachten vanaf € 50.000,-. Vraag hierbij is of de betreffende inkopen Europees aanbesteed hadden moeten worden en of dit ook is gebeurd. De spend analyse wordt uitgevoerd in de eerste en tweede fase van de interne controles 2014.

3.1.1.2 Specifieke uitkeringen

De gemeente Oegstgeest ontvangt uitkeringen van het Rijk die bedoeld zijn voor een specifiek doel. Denk hierbij bv. aan de uitkeringen in het kader van de Wet werk en bijstand (Wwb) en de Wet sociale werkvoorziening (Wsw). Jaarlijks verantwoordt de gemeente zich bij de jaarrekening over de rechtmatigheid van de ontvangen uitkeringen van het Rijk. Dit gebeurt doorgaans in het kader van Single information single audit (Sisa). Heel soms komt het nog voor dat er een specifieke uitkering apart van Sisa wordt verantwoord en gecontroleerd.

Voor het proces van de specifieke uitkeringen worden o.a. de volgende risico's onderkend:

- het risico dat subsidievoorwaarden niet worden nageleefd en/of subsidies onrechtmatig worden gedeclareerd;
- het risico dat subsidiegelden niet worden verantwoord en/of ontvangen door de organisatie;
- het risico dat niet wordt voldaan aan de geldende wet- en regelgeving.

De interne controle op de specifieke uitkeringen verschilt inhoudelijk per soort specifieke uitkering. Over het algemeen richt de interne controle zich enerzijds op de naleving van de doelen, voorwaarden, verplichtingen en eisen aan de besteding, anderzijds op de verantwoording van de kosten.

De specifieke uitkeringen die door het Ministerie van Binnenlandse Zaken op de kruisjeslijst van een verantwoordingsjaar worden geplaatst, worden gecontroleerd. Op deze lijst staan de specifieke uitkeringen die de gemeente Oegstgeest in een bepaald jaar dient te verantwoorden. De definitieve kruisjeslijst 2014 wordt begin 2015 door het ministerie gepubliceerd.

3.1.2 Team Maatschappij

3.1.2.1 Uitkeringen

De gemeente Oegstgeest ontvangt uitkeringen van het Rijk die bedoeld zijn voor een specifiek doel. Denk hierbij bv. aan de uitkeringen in het kader van de Wet werk en bijstand (Wwb) en de Wet sociale werkvoorziening (Wsw). Jaarlijks verantwoordt de gemeente zich over de rechtmatigheid van de verstrekte uitkeringen.

Voor het proces van het verstrekken van uitkeringen worden o.a. de volgende risico's onderkend:

- het risico dat een uitkering ten onrechte wordt verstrekt, bv. omdat er nog een voorliggende voorziening onbenut is gebleven of omdat het vermogen te hoog is;
- het risico dat een uitkering tussentijds komt te vervallen of de hoogte van de uitkering wijzigt tussentijds als gevolg van gewijzigde omstandigheden, bv. omdat iemand is verhuisd of eigen inkomsten heeft.

De interne controle op de verstrekte uitkeringen richt zich op de rechtmatigheid van de uitvoering van de volgende regelingen: de Wwb, de Wet loaw, de Wet loaz en het Bbz 2004 voor zover deze uitkeringen betrekking hebben op levensonderhoud voor startende ondernemers. Daarnaast wordt er geld verstrekt voor de bekostiging van uitkeringen op grond van het Bbz 2004 voor zover deze betrekking hebben op levensonderhoud voor gevestigde ondernemers en op kapitaalverstrekking, en een participatiebudget voor de bekostiging van onder andere re-integratievoorzieningen. Voorts wordt de rechtmatigheid van de diverse betalingen en het bestaan en de werking van de werkprocessen beoordeeld.

De hierboven genoemde controles worden uitgevoerd in de tweede fase van de interne controles 2014. De interne controle op de verstrekte uitkeringen wordt voor 2014 nog niet uitgevoerd door Sp71, maar door Deloitte Management Support.

Voor de verantwoording van de uitkeringen in het kader van de Wsw steunt de gemeente Oegstgeest op de accountantsverklaringen/assurance-rapporten van de sociale werkvoorzieningschappen. Het betreffen de Maregroep en De ZijlBedrijven (DZB).

3.1.2.2 Welzijnssubsidies

De gemeente Oegstgeest verstrekt subsidies aan stichtingen of verenigingen die zich inzetten voor cultuur, sport of maatschappelijk werk. Het doel van de subsidie is het stimuleren van activiteiten - gemeenschappelijk en zonder winstoogmerk - op het gebied van cultuur, sport of maatschappelijk werk.

Voor het proces van de welzijnssubsidies worden o.a. de volgende risico's onderkend:

- het risico dat onjuiste of onvolledige informatie wordt verstrekt teneinde voor een subsidie in aanmerking te komen;
- het risico dat niet wordt voldaan aan geldende wet- en regelgeving in het kader van rechtmatigheid;
- het risico dat (te hoge) subsidies worden verleend waarbij een ambtenaar of bestuurder privé-belangen heeft. Bijvoorbeeld: doorbetaling aan ambtenaar, bestuurder en/of relaties;
- het risico dat bij voorschot betaalde subsidies niet (tijdig) worden vastgesteld.

De interne controle op de welzijnssubsidies richt zich op de naleving van de voorwaarden wat betreft de aanvraag, verstrekking en vaststelling. Onder meer wordt gekeken of de subsidieontvanger aan zijn of haar verplichtingen heeft voldaan, of op de juiste wijze van de reguliere subsidieregels is afgeweken (i.v.t.) en of eventuele maatregelen op de juiste wijze zijn toegepast. De controle betreft de subsidieverstrekkings 2014 en de subsidievaststellingen 2013 voor bedragen vanaf € 5.000,-.

De controle op de subsidieverstrekingen 2014 vindt plaats in de eerste fase en de interne controle op de subsidievaststellingen 2013 vindt plaats in de tweede fase van de interne controles 2014.

3.1.2.3 Voorzieningen Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo)

In het kader van de Wmo verstrekt de gemeente Oegstgeest hulp in de huishouding en woon-, rolstoel- en vervoersvoorzieningen aan burgers met medische beperkingen. De voorzieningen kunnen in verschillende vormen worden verstrekt. Zo kan er een tegemoetkoming in de kosten worden gegeven, een persoonsgebonden budget (PGB), een voorziening kan in bruikleen worden gegeven (rolstoel en vervoer) of in natura (hulp in de huishouding) etc.. Bij individuele verstrekkingen zijn de risico's voornamelijk gebaseerd op een onjuiste verstrekking op basis van een diagnose. Ook het PGB kan verkeerd beoordeeld worden.

Er zijn verschillende soorten interne controles die worden uitgevoerd op de Wmo-voorzieningen. Om te beginnen wordt een interne controle uitgevoerd op de naleving van de voorwaarden bij de toekenning van de verschillende soorten voorzieningen. Gekeken wordt of de juiste procedure is doorlopen en de beschikking aan de gestelde eisen voldoet. Verder wordt gecontroleerd of de betalingen van de voorzieningen juist verwerkt zijn in het Wmo-systeem. Deze controle vindt plaats in de eerste en tweede fase van de interne controles 2014.

Ten derde wordt een controle uitgevoerd op de volledigheid, juistheid en tijdigheid van de oplegging en incassering van de eigen bijdragen. Deze controle wordt uitgevoerd door de accountant van het Centraal Administratie Kantoor (CAK). Het CAK is verantwoordelijk voor het vaststellen, opleggen, innen en afdragen van de eigen bijdragen van de Wmo. De gemeente Oegstgeest ontvangt een Third Party Mededeling (TPM) van de uitgevoerde accountantscontrole. Voor het verantwoordingsjaar 2014 wordt de TPM begin 2015 verwacht.

Naast deze TPM ontvangt de gemeente Oegstgeest een totaaloverzicht van de eigen bijdragen die in 2014 zijn opgelegd, geïnd en afgedragen. Met dit overzicht kan de gemeente het begrote bedrag aan baten voor eigen bijdragen over 2014 vergelijken met wat het CAK heeft afgedragen en wat in de financiële administratie van de gemeente staat.

Ten laatste wordt een controle uitgevoerd op de uitbetaalde zorg voor de hulp in de huishouding. Dit betreft zowel de zorg in natura (ZIN) als PGB's. Bij de controle wordt m.n. gekeken naar de overeenstemming tussen enerzijds de (goedgekeurde) gedeclareerde zorg en anderzijds de aangeleverde productie van het CAK, de (verwerking van de) ingediende declaraties, indicatiebesluiten en gemaakte tariefafspraken, en berekeningen van bedragen (laatste is van toepassing op de PGB-verantwoordingen).

De gemeente Oegstgeest besteedt de hierboven genoemde controle uit aan het Wmo-kantoor. De controle wordt integraal uitgevoerd. De gemeente ontvangt de verklaringen van de uitgevoerde accountantscontrole bij het Wmo-kantoor. Deze verklaringen geven zekerheid over de kwaliteit van de controle door het Wmo-kantoor. Daarnaast ontvangt de gemeente gedetailleerde overzichten van de controle. Op basis hiervan kan de gemeente bepalen of en welke verstrekte hulp in de huishouding financieel teruggevorderd wordt. Voor het verantwoordingsjaar 2014 worden de verklaringen en overzichten begin 2015 verwacht.

3.1.3 Team Ruimte

3.1.3.1 Leges omgevingsvergunningen

De gemeente Oegstgeest brengt leges in rekening voor de behandeling van een aanvraag voor een omgevingsvergunning.

Voor het proces van leges omgevingsvergunningen worden o.a. de volgende risico's onderkend:

- het risico dat leges verkeerd in de administratie worden opgenomen;
- het risico van een te lange doorlooptijd;
- het risico dat bouwsommen niet adequaat worden gecontroleerd;
- het risico dat niet wordt voldaan aan geldende wet- en regelgeving.

De interne controle richt zich op de juistheid en volledigheid van de in rekening gebrachte en ontvangen leges van omgevingsvergunningen. Ook vindt er een totale verbandscontrole plaats tussen de subadministratie en de financiële administratie. Hierbij wordt een vergelijking gemaakt tussen wat in rekening gebracht is aan leges cf. de subadministratie en wat daadwerkelijk ontvangen is in de financiële administratie. Eventuele verschillen dienen te worden verklaard. De controles vinden plaats in de eerste en tweede fase van de interne controles 2014.

Voor 2014 is het van belang dat deze interne controle zich richt op de bestaande interne beheersingsmaatregelen in het proces. Zo kan bv. gekeken worden of door de afdeling al periodieke aansluitingen zijn gemaakt tussen de subadministratie en de financiële administratie.